

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

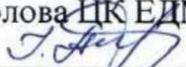
Олена ГРИБАНОВА

«02» вересня 2025

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

підготовки фахових молодших бакалаврів
галузі знань: 07 Управління та адміністрування
спеціальності: 072 фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок
освітньої програми: Фінанси і кредит

Укладач: Євгеній МЕРЖИНСЬКИЙ

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії економічних
дисциплін та менеджменту
Протокол № 1 від “29” серпня 2025
Голова ЦК ЕДМ

Ірина МОРДВІНОВА

Ухвалено

Керівник виробничої практики

Дмитро ЯКОВЛЄВ

2025 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 6	Галузь знань 07 – Управління та адміністрування	Нормативна	
Загальна кількість годин - 180	Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік підготовки:	
		3-й	
		Семестр	
		5-й	6-й -
Тижневих годин для денної форми навчання – 4	Освітньо-професійна програма: Фінанси і кредит	Вид контролю: диференційований залік	
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета, завдання та зміст практик відповідають компетентностям та програмним результатам навчання, які визначені спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит».

Метою навчальної практики є поглиблення та закріплення теоретичних знань з дисциплін базової загальнооекономічної, фахової економічної та управлінської підготовки, а також набуття практичних навичок застосування методів, методик і технологій фінансової науки в роботі з обліково-економічними, фінансовими та управлінськими даними в умовах освітнього середовища коледжу. Навчальна практика спрямована на моделювання та аналіз типових бізнес-процесів, опрацювання навчальних кейсів і ситуаційних завдань, відпрацювання професійних умінь і навичок з розв'язання фінансових задач безпосередньо в межах закладу вищої освіти.

Завдання навчальної практики:

- ознайомити здобувачів освіти зі специфікою майбутнього фаху, здобуття первинних професійних умінь і навичок;
- ознайомити з різними типами фінансових установ, напрямками та нормативно-правовими основами їх діяльності, особливостями їх становлення і розвитку;
- ознайомити з посадовими обов'язками фахівців банківської сфери, страхових компаній та фінансових організацій, зі специфікою їх діяльності;
- ознайомити з нормами ділового етикету та професійної етики фахівця із фінансів, банківської справи та страхування;
- сприяти формуванню професійно-комунікативних умінь у процесі навчального моделювання взаємодії з клієнтами та фахівцями у сфері фінансів і страхування;
- сформувати загальне уявлення про особливості діяльності фахівців фінансово-економічного напрямку, роботу з фінансово-економічною документацією та

інформацією, а також про методики і форми практичної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування на основі навчальних матеріалів і кейсів;

- формувати позитивне ставлення до обраної професії та стійкий інтерес до професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку;

- опрацювання алгоритмів вирішення конкретних завдань, що виникають у практичній діяльності.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває **програмні компетентності**:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 07. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Компетентності визначені ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ»:

ЗК 9. Здатність працювати самостійно і в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії під час вирішення поставлених завдань.

СК 01. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 03. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної та світової фінансових систем та їх структури.

СК 04. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 06. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність

СК 07. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 08. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 09. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 13. Здатність до розуміння методики проведення банківських операцій, аналізу їх стану та взаємовідносин між клієнтами, комерційними банками та НБУ

СК 14. Здатність до розуміння чинної системи оподаткування в Україні, особливостей податкової політики; особливостей сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів юридичними і фізичними особами до бюджетів згідно з Податковим кодексом України.

СК 15. Здатність до розуміння теорії грошей та кредиту; закономірностей функціонування грошового ринку і грошової системи; основ побудови банківської системи; закономірностей розвитку кредитної системи та функціонування валютного ринку

Програмні результати навчання:

PH 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

PH 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

PH 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

PH 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

PH 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

PH 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

PH 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

PH 10. Застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

PH 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

PH 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для досягнення спільної мети.

PH 14. Знати та застосовувати новітні технології та інструменти у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

PH 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

3. СТРУКТУРА ПРАКТИКИ

Розділ I. Організаційна діяльність студентів-практикантів

1. Виконання функцій стажера (асистента фахівця) у межах навчального моделювання професійної діяльності в освітньому середовищі Коледжу з урахуванням типових первинних посад фінансово-економічного напрямку, визначених Національним класифікатором професій, та індивідуального завдання;

2. Ознайомлення з нормативно-правовою базою у сфері фінансів і економіки, фінансово-економічною документацією (законодавство України у сфері фінансів, державні стандарти, типові внутрішні регламенти, звітність), а також з інформаційно-комунікаційними технологіями, що використовуються у фінансовому управлінні, на основі навчальних матеріалів, прикладів і практичних кейсів;

3. Опрацювання, обробка та аналіз фінансових, статистичних і нормативних даних навчального характеру (зокрема бюджетних показників, фінансової звітності, даних про доходи та витрати) з використанням інформаційно-комунікаційних технологій з метою формування навичок оцінювання фінансового стану та розробки обґрунтованих управлінських рішень;

4. Аналіз можливостей застосування міжнародного досвіду у сфері управління фінансами (зокрема європейських підходів до управління ризиками та використання альтернативних джерел фінансування) у межах навчальних завдань і кейсів з урахуванням

сучасних соціально-економічних викликів, у тому числі умов воєнного стану та повоєнного відновлення.

Розділ II. Практична діяльність студента-практиканта

1. Вивчення організації фінансового обліку та управління грошовими потоками підприємства.
2. Аналіз банківських операцій та інструментів кредитування з використанням Excel для моделювання.
3. Вивчення страхових продуктів та методів оцінки ризиків.
4. Використання MS Power BI для побудови інтерактивних фінансових звітів і дашбордів.
5. Вивчення методів управління інвестиційним портфелем та оцінки його ефективності.
6. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості з використанням Excel PivotTables.
7. Вивчення валютних операцій та їх відображення у фінансовій звітності.
8. Використання Adalo для створення прототипів фінансових мобільних застосунків (наприклад, калькулятор кредитів чи страхових премій).
9. Вивчення обліку та аналізу доходів і витрат підприємства.
10. Формування звіту про фінансові результати та генерація звітності підприємства у Power BI.
11. Використання SendPulse для автоматизації комунікацій із клієнтами (розсилки про фінансові продукти, страхові пропозиції).
12. Складання звіту з практики з висновками та рекомендаціями.
13. Створення презентації проведеної роботи та виступ на підсумковій конференції.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст навчальної практики для здобувачів визначається переліком і тематикою обов'язкових та професійних навчальних дисциплін, які вивчаються за освітньо-професійною програмою «Фінанси і кредит» спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Керівник практики разом із здобувачем встановлює кількість часу, який відведено на опрацювання питань з кожного розділу практики на підставі врахування матеріального, нормативного забезпечення в коледжі.

Проведення практики може також здійснюватися в дистанційній формі. У рамках дистанційного режиму роботи організація практики здійснюється з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (проведення практики відбувається on-line). Програма навчальної практики складена таким чином, щоб у процесі її проходження здобувач освіти мав можливість ознайомитися та достатньо глибоко опанувати організаційно-правові особливості господарської діяльності на основі навчального моделювання та аналізу типових прикладів. Зокрема, передбачається вивчення структури управління, нормативно-методичного забезпечення організації та управління діяльністю суб'єктів господарювання з використанням сучасних цифрових технологій з обробки фінансових даних, у тому числі з використанням програмного забезпечення, необхідного для здійснення професійної діяльності, в умовах освітнього середовища Коледжу.

У межах навчальної практики передбачено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача шляхом вибору тематики індивідуальних завдань, навчальних кейсів і практичних робіт.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Включається в програму з метою вироблення здобувачами під час практики умінь та навичок самостійного розв'язання виробничих, наукових або організаційних завдань. Виконання одного або декількох індивідуальних завдань активізує діяльність здобувачів, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження конкретним і цілеспрямованим.

Перелік індивідуальних завдань уточнюється під час проходження практики керівником від навчального закладу.

Тематика індивідуальних завдань навчальної практики (перелік напрямів аналізу підлягає періодичному перегляду):

1. Фінанси (загальні та корпоративні):

Фінансова стійкість підприємства: методи оцінки та шляхи покращення. Фінансовий леверидж та його вплив на прибутковість бізнесу.

Методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

Факторингові операції як інструмент управління дебіторською заборгованістю.

Фінансове планування та бюджетування на підприємстві. Оцінка вартості бізнесу: методи та практика застосування. Фінансова стратегія компанії: аналіз та розробка рекомендацій. Вплив інфляції на фінансову діяльність підприємства.

2. Банки та банківська діяльність:

Моделі оцінки кредитоспроможності підприємств у банківській практиці.

Розвиток цифрового банкінгу та його вплив на традиційні банківські послуги.

Аналіз фінансових ризиків у банківській діяльності. Банківські інновації: тренди та перспективи розвитку.

Методи боротьби з фінансовим шахрайством у банківському секторі. Кредитний портфель банку: управління, аналіз та оптимізація.

Особливості фінансування малого та середнього бізнесу банками.

3. Страхування:

Стратегії ціноутворення у страхуванні: ризик-орієнтований підхід. Методи оцінки ризиків у страхуванні життя та здоров'я.

Роль перестраховування у зниженні фінансових ризиків страхових компаній. Детермінанти попиту на страхові продукти в Україні.

Використання Big Data у страхуванні: переваги та загрози.

Страхування відповідальності підприємств: ключові аспекти та практика.

4. Фондовий ринок та інвестиції:

Формування інвестиційного портфеля: оцінка ризиків та доходності. Криптовалюти як новий клас активів: перспективи та загрози.

ІРО як механізм залучення капіталу: міжнародний та український досвід. Ф'ючерси та опціони: використання у стратегіях хеджування.

ESG-інвестиції: вплив на фінансову результативність компаній. Використання штучного інтелекту у трейдингу на фондових ринках. Аналіз ліквідності українського фондового ринку.

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль за виконанням здобувачами вимог до проходження практики відбувається у двох формах: поточний контроль і підсумковий:

Поточний контроль здійснюється керівником практики від ЕПФК ЗНУ, під час якого перевіряється своєчасність заповнення щоденника навчальної практики та виконання графіка підготовки й написання звіту. Після передостаннього тижня практики проводиться

атестація здобувачів. На атестації здобувачі повинні пред'явити керівникові від ЕПФК ЗНУ щоденник практики, підписаний керівником практики, виконані індивідуальні завдання і підготовлені за всіма вимогами відповідні розділи звіту.

Загальний контроль за ходом навчальної практики здійснює керівник практики від коледжу.

Індивідуально-груповий контроль здійснює керівництво коледжу. Поточний контроль передбачає облік ходу навчальної практики, що відображається кожним здобувачем в щоденнику та підтверджується керівниками практики. На місцях проходження практики регламент робочого дня здобувачів має відповідати внутрішньому розпорядку, установленому для персоналу організації-бази практики, і є обов'язковим для здобувачів.

Підсумковий контроль здійснюється під час захисту звіту з практики. По закінченні практики керівник практики виставляє в щоденник здобувача загальну оцінку – максимальна сума балів – 100 (за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), яка характеризує обсяг знань і навиків отриманих здобувачем за час проходження практики, сумлінність виконання програми практики.

У разі одержання незадовільної оцінки за результатами захисту практики здобувач направляється на повторне проходження практики та має право на повторний захист після проведення підсумкової конференції з практики.

У разі остаточної незадовільної оцінки вирішується питання про неможливість його подальшого навчання в ЕПФК ЗНУ. Академічна доброчесність при проходженні практики є основою професійного розвитку здобувача, що передбачає самостійне виконання завдань, достовірність даних і правильне використання джерел.

Здобувачі повинні уникати плагіату, коректно оформлювати цитування та подавати правдиву інформацію про виконану роботу, наприклад, у звіті чи щоденнику практики. Порушення цих принципів, як-от фабрикація результатів, може призвести до незарахування практики. Повага до керівників, своєчасне виконання завдань і відповідальність за власну роботу формують етичні стандарти, необхідні для майбутньої кар'єри.

Дистанційний формат захисту практики забезпечує гнучкість, дозволяючи звітувати через платформу Zoom або Google Meet, але вимагає ретельної підготовки. Здобувачі готують презентацію, подають звіт онлайн і відповідають на запитання комісії, уникаючи сторонньої допомоги та плагіату, що перевіряється спеціальними програмами. Технічні виклики, як перебої з інтернетом, потребують завчасної перевірки обладнання.

Такий формат економить час, але вимагає самоорганізації. Дотримання правил гарантує успішний захист і сприяє розвитку професійних навичок.

Під час захисту звіту про практику комісія уважно розглядає зміст звіту про практику, виставляє бали за зміст кожного розділу, після чого задає здобувачу усні запитання, які дозволяють оцінити розуміння здобувачем викладених у змісті звіту про практику положень.

Таблиця 1. Шкала балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за навчальну практику

№ з/п	Зміст завдання	Максимальна кількість балів
1	Представлення матеріалів роботи у відповідній послідовності за розділами, що передбачені змістом практики	30
2	Індивідуальне завдання	15
3	Оформлення звіту	5
4	Результуюча оцінка керівника практики	30
5	Захист звіту про практику	20
Разом сума балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

1. Представлення матеріалів роботи у відповідній послідовності за розділами, що передбачені змістом практики (0-30 балів)%

Відмінно (27-30 балів) – звіт містить усі необхідні розділи, викладені у логічній послідовності. Інформація структурована, чітко подана, всі розділи взаємопов'язані та розкривають зміст практики. Використано актуальні дані, графічні матеріали та таблиці.

Добре (23-26 балів) – усі основні розділи представлені, проте є незначні порушення у структурі або послідовності викладу. Логічні зв'язки між частинами звіту частково порушені, можливі незначні повтори або пропуски.

Задовільно (18-22 бали) – звіт містить більшість необхідних розділів, але подача матеріалу недостатньо структурована. Деякі частини розкриті поверхнево, можлива відсутність зв'язку між розділами або логічні помилки.

Незадовільно (0-17 балів) – матеріали викладені хаотично, відсутні ключові розділи або їх зміст не відповідає вимогам. Логіка викладу порушена, звіт виглядає незавершеним.

2. Індивідуальне завдання (0-15 балів).

2. Індивідуальне завдання (0-15 балів)

Відмінно (14-15 балів) – завдання виконане повністю, містить розгорнутий аналіз, застосування відповідних методик та обґрунтовані висновки. Використано актуальні джерела інформації, проведено власні дослідження чи розрахунки.

Добре (11-13 балів) – завдання виконане, але є окремі недоопрацювання: недостатня глибина аналізу, часткове розкриття теми або використання застарілих джерел.

Задовільно (9-10 балів) – завдання виконано частково, але містить логічні помилки або недостатню аргументацію висновків.

Незадовільно (0-8 балів) – завдання виконано формально, містить значні помилки або є неповним. Відсутній аналіз чи власні дослідження.

3. Оформлення звіту (0-5 балів)

Відмінно (5 балів) – звіт оформлений відповідно до вимог: правильна структура, наявність титульного листа, змісту, списку літератури, додатків. Використано єдиний стиль оформлення, таблиці та графіки представлені коректно.

Добре (4 бали) – загалом відповідає вимогам, але є дрібні порушення у форматуванні тексту, стилі викладу або структурі звіту.

Задовільно (3 бали) – є недоліки у форматуванні, оформленні таблиць, списку літератури або відсутні окремі обов'язкові елементи.

Незадовільно (0-2 бали) – звіт оформлений неохайно, відсутні важливі розділи або порушено вимоги до оформлення.

4. Результуюча оцінка керівника практики (0-30 балів)

Відмінно (27-30 балів) – здобувач проявив високу відповідальність, ініціативність, самостійність у виконанні завдань. Виконував усі завдання вчасно, коректно взаємодіяв із іншими здобувачами.

Добре (23-26 балів) – загальна характеристика позитивна, проте є окремі зауваження щодо активності, відповідальності або якості виконання завдань.

Задовільно (18-22 бали) – здобувач виконував завдання практики, але з деякими порушеннями термінів, недостатньою ініціативністю або потребував додаткових пояснень від керівника.

Незадовільно (0-17 балів) – здобувач не проявив зацікавленості, мав проблеми з виконанням завдань, отримав негативні зауваження щодо дисципліни або якості роботи.

5. Захист звіту про практику (0-20 балів)

Відмінно (18-20 балів) – здобувач упевнено презентує звіт, демонструє відмінні знання програми практики, чітко відповідає на всі питання комісії, аргументує свої висновки, може застосовувати знання на практиці.

Добре (15-17 балів) – відповіді здобувача в цілому правильні, але є незначні неточності або сумніви у розумінні окремих аспектів.

Задовільно (12-14 балів) – здобувач відповідає невпевнено, допускає помилки або неточності, але загальне розуміння теми присутнє.

Незадовільно (0-11 балів) – здобувач не зміг пояснити ключові моменти звіту, плутається у відповідях або демонструє низький рівень підготовки.

Звіт з навчальної практики складається студентом самостійно з дотриманням академічної доброчесності та оцінюється комплексно з урахуванням таких критеріїв:

«Відмінно» (90-100 балів)

Зміст: Звіт відповідає всім вимогам програми практики, містить детальні та обґрунтовані висновки. Інформація подана логічно, без пропусків чи неточностей. Індивідуальне завдання виконано повністю з глибоким аналізом.

Оформлення: Робота структурована відповідно до методичних рекомендацій, оформлена грамотно та акуратно.

Результати практики: Керівник практики дав позитивну характеристику, відзначивши активність, ініціативність та відповідальність здобувача.

Захист: Здобувач впевнено відповідає на всі питання комісії, демонструє глибокі знання матеріалу, може аргументувати свої висновки та застосовувати теоретичні знання на практиці.

«Добре» (75-89 балів)

Зміст: Звіт загалом відповідає вимогам програми, хоча містить незначні неточності або пропуски в аналізі. Індивідуальне завдання виконано, проте не всі аспекти розглянуто глибоко.

Оформлення: Є дрібні зауваження щодо структури чи формату, проте вони незначні.

Результати практики: Характеристика здобувача є позитивною, але відзначено певні недоліки (наприклад, недостатню ініціативність або потребу в додаткових роз'ясненнях щодо завдань).

Захист: Відповіді здобувача на запитання комісії переважно правильні, проте можуть містити незначні неточності. Загальні знання міцні, але є окремі сумніви у практичному застосуванні.

«Задовільно» (60-74 бали)

Зміст: Основні питання програми розкриті, але поверхнево або з помилками. Індивідуальне завдання виконано частково, містить розрахункові або логічні помилки.

Оформлення: Робота оформлена недбало, спостерігаються порушення структури чи формату звіту.

Результати практики: Характеристика здобувача в цілому позитивна, але є зауваження щодо його зацікавленості, відповідальності або якості виконання завдань.

Захист: Здобувач відповідає на питання комісії з труднощами, збивається, припускається помилок, виявляє поверхневі знання.

«Незадовільно» (0-59 балів)

Зміст: Звіт не відповідає програмі практики, розкрито лише частину питань або взагалі відсутні суттєві розділи. Індивідуальне завдання виконане формально або скопійоване.

Оформлення: Робота оформлена неакуратно, не дотримано вимог до структури та змісту.

Результати практики: Керівник практики дав негативну характеристику (низька відповідальність, відсутність інтересу до роботи, недотримання дисципліни).

Захист: Здобувач не зміг відповісти на більшість запитань комісії, продемонстрував слабкі знання або не розуміє змісту виконаної роботи.

Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок здобувача, набутих на навчальній практиці, встановлюється за 100-бальною шкалою із подальшим переведенням її у чотирибальну шкалу оцінок. Переведення балів підсумкової оцінки у традиційну чотирибальну оцінку здійснюється за шкалою:

Таблиця 2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою За ECTS	За 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 (відмінно)	Відмінний рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	85 – 89 (добре)	Достатньо високий рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих, грубих помилок
C	75 – 84 (задовільно)	У цілому добрий рівень знань, умінь, навичок з незначною кількістю помилок
D	70 – 74 (достатньо)	Посередній рівень високий рівень знань, умінь, навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 69 (достатньо)	Мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок
FX	35–59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	Досить низький рівень знань, умінь, навичок, що вимагає повторного складання.
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	З обов'язковим повторним проходженням

6. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ПРАКТИКИ

ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Звіт оформлюється відповідно до встановлених вимог, має бути підписаний та подається на рецензування керівнику практики від коледжу. Звіт студента про результати проходження практики має бути поданий керівнику за два дні до захисту.

Звіт з навчальної практики має складатися з таких логічних структурних елементів:

- титульна сторінка;
- зміст;
- вступ;
- розкриття елементів опрацювання за темами навчальної практики;
- висновки;
- перелік використаних джерел.

Кожну структурну частину роботи, а також презентацію результатів роботи за кожною темою навчальної практики необхідно починати з нової сторінки.

Титульна сторінка звіту з навчальної практики має містити найменування закладу освіти, прізвище та ініціали студента, назву спеціальності та освітньо-професійної програми, курс та групу, відомості про керівника. Титульна сторінка входить до загальної нумерації сторінок звіту, але номер на цій сторінці не проставляється.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів звіту, вступу, висновків, переліку використаних джерел. Зміст входить до загальної нумерації сторінок, але номер на цій сторінці не проставляється.

Вступ є першою сторінкою, на якій зазначається номер. У вступі рекомендується розглянути питання значення фінансового аналізу та управління як ключової функції забезпечення ефективної роботи підприємства, обґрунтувати доцільність використання сучасних цифрових інструментів (Excel, Power BI, Adalo, SendPulse) для автоматизації фінансових процесів та комунікацій. У вступі необхідно визначити мету навчальної практики таким чином:

«Метою навчальної практики є формування практичних навичок фінансового аналізу, управління банківськими та страховими операціями із застосуванням сучасних програмних середовищ».

Рекомендований обсяг вступу — одна-дві сторінки.

Основна частина має складатися з результатів роботи за темами практики. За кожною темою студент готує коротку теоретично-нормативну довідку (2–3 сторінки), надає відповіді на запитання щодо виконання фінансових операцій у програмних середовищах (Excel, Power BI, Adalo, SendPulse), а також додає 4–5 скріншотів роботи за даною темою. Скріншоти оформлюються як рисунки з назвами. Серед них мають бути такі, де зазначено прізвище, ім'я та по батькові студента як користувача системи.

Висновки мають містити стислий виклад результатів практики. Варто висловити власну думку щодо значення цифрової трансформації фінансової сфери та результатів навчальної практики. Рекомендований обсяг — одна-дві сторінки.

Перелік використаних джерел має містити нормативні документи, монографії, підручники, навчальні посібники, статті та інші джерела, що були використані при підготовці звіту.

Звіт оформлюється на аркушах формату А4 через 1,5 міжрядковий інтервал із використанням шрифту Times New Roman, кегель 14. Поля: верхнє та нижнє — 20 мм, ліве — 30 мм, праве — 15 мм. Текст вирівнюється за шириною.

Оформлення має відповідати вимогам **ДСТУ 3008:2015**. Усі структурні елементи (зміст, вступ, основна частина, висновки, перелік джерел) починаються з нової сторінки. Розділи основної частини повинні мати заголовки, наприклад: «Тема 1. Аналіз руху грошових коштів у Excel».

Абзацний відступ — п'ять знаків. Сторінки нумеруються арабськими цифрами у правому верхньому куті. Титульний аркуш і зміст входять до загальної нумерації, але номер на них не проставляється.

Таблиці нумеруються в межах розділу (наприклад, Таблиця 1.1). Назва таблиці розміщується над нею. Текст у таблицях — Times New Roman, кегель 12, інтервал 1,0.

Рисунки нумеруються аналогічно (Рисунок 1.1), назва розміщується під рисунком по центру.

Оформлення бібліографічного опису джерел має відповідати нормам **ДСТУ 8302:2015**.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Формою підведення підсумків практики є підсумкова конференція. Кожен студент презентує свій індивідуальний звіт, і робить презентацію в якій відображено особливості практики; презентацію з фото та відеоматеріалами; коротку доповідь. Тематика доповіді уточнюється керівником практики від коледжу.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: Навч. посібник. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с
3. Герасименко С.Л., Мельник Н.В. Основи страхування: підручник. Київ: Академвидав, 2022. 320 с.
4. Гречуха О.І., Литвин В.П. Страхувальний ринок і страхові послуги: підручник. Одеса: ОНУ, 2021. 280 с.
5. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко М.І. Аналіз господарської діяльності :навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. 260 с.
6. Грушка В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Фінанси: підручник / за ред. В.І. Грушка. Київ: Ліра-К, 2020. 599 с.
7. Гусак С.В., Савчук Р.О. Фінансовий менеджмент підприємства: навч. посібник. Харків: Фактор, 2021. 250 с.
8. Дорошенко О.М., Кривенко А.О. Інвестиції та фондовий ринок: підручник. Київ: Вид-во КНУ, 2021. 380 с.
9. Економічний аналіз : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти/ Н.Ю. Рекова, Є.О. Підгора, В.В. Ровенська, О.В. Латишева, Т.П. Гітис, І.Ю. Єрфорт, І.І. Смирнова, С.В. Касьянюк. Краматорськ : ДДМА, 2021. 200 с.
10. Єршова Н.Ю. Економічний аналіз: навч. посібник. Харків: Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2023. 190 с.
11. Зайцева Л.О. Фінанси: навч.-метод. посіб. Чернігів: Чернігів. нац. технол. ун-т, 2019. 233 с.
12. Івашко О. Теорія фінансів : навч. посіб. [вид. 2-ге; доп. і переробл.]. Харків : ФОП Панов А.М., 2020. 408 с.
13. Кодзій О.М., Тарасова В.В., Фінансовий аналіз підприємства: підручник. Київ: КНЕУ, 2021. 350 с.
14. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 416 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50331/3/Kremen_Finansy.pdf
15. Лінчук В.А., Шевчук І.М. Банківські операції: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ, 2020. 400 с.
16. Метеленко Н.Г., Дятлова Ю.В., Клопов І.О., Оглобліна В.О., Сіліна І.В. Навчальний посібник з дисципліни «Фінанси» для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», освітньо-професійні програми «Фінанси держави та підприємницьких структур». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2024. 209 с.
17. Наконечна Ю. Л. та ін. Фінанси. Практикум. Київ: Київський університет, 2021. 303 с.
18. Паршин Ю.І., Паршина О.А. Основи економічного аналізу: Навч. Посібник - Дніпро: «ФОП Дробязко С.І.», 2020. 180 с.
19. Першко Л.О., Ріппа М.Б. Фінанси: навч. посібник. Київ: ПВНЗ «ІЕЕП», 2019. 388 с. URL: <https://ieep.org.ua/wp-content/uploads/lib/finance.pdf>
20. Сидорова Т.М., Жиленко С.В. Фінансовий ринок та фінансові інститути: підручник. Київ: КНТЕУ, 2023. 310 с.

21. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир: Поліський університет, 2024. 317 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_finan/Finansy.-Stiyka-A.YA.-2024.pdf
22. Тріпак М.М., Гарбарець І.О. Загальнодержавні фінанси: навч.-метод. посіб. для студентів 1-го (бакалавр.) рівня вищ. освіти / за ред. М. М. Тріпака. Кам'янець-Подільський: ТНЕУ, 2020. 431 с.
23. Фінанси [Електронний ресурс]: підруч. / В.П. Горин, В.Г. Дем'янишин, О.П. Кириленко [та ін.]; за ред. А.І. Крисоватого. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 632 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/51033>
24. Фінанси підприємств: підручник / В.В. Сокуренько, Д.В. Швець, С.М. Бортник, С.О. Ткаченко; за заг. ред. В.В. Сокуренька. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків: ХНУВС, 2022. 292 с. URL: http://digpub.chite.edu.ua/books/fin/Finansy_pidpriemstv_Sokurenko.pdf
25. Фінанси: підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, О.В. Любка, О.Д. Рожко; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. І.О. Лютого. 2-ге вид, допов. та перероб. Київ: ЗУНУ, 2023. 715 с. URL: https://lira-k.com.ua/preview/12444.pdf?srsId=AfmBOorPTBZsCMHwykXEdsidDtRtKyx2pUGK3O1yi2S_o4fno_NTUKCbY
26. Червінська В.М., Шаповалова Т.Г. Основи банківської справи: навч. посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 340 с.
27. Шевченко О.О., Мороз В.М. Фондовий ринок України: теорія та практика. Львів: ЛНУ, 2023. 288 с.

Додаткова

1. Бюджетна система : підруч. / за ред. д. е. н., професора В.Г. Дем'янишина, д. е. н., професора О.П. Кириленко, д. е. н., професора З.М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с.
2. Дятлова Ю.В. Розвиток банківського сектору України: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: Видавництво «НТМТ», 2019. 371 с
3. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.
4. Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрміїчук Н.І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю.М. Федьковича, 2019. 336 с.
5. Податкова система України: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм здобуття освіти. Метеленко Н.Г., Глущевський В.В., Попова А.О., Сіліна І.В. Запоріжжя: ЗНУ Запоріжжя, 2024. 146 с.
6. Рамський А.Ю., Жукова Ю.М., Обушний С. М .Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях: навч. посіб. Київ: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2021. 227 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36158/1/A_Ramskiy_Y_Zhukova_S_Obushniy_Rynok_zyhhih_paperiv_FITU.pdf
7. Слав'юк Н.Р., Глущенко С.В. Ринок фінансових послуг: навч. посібник. Київ: Національний університет "Києво-Могилянська академія", 2022. 205 с. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/cc079b5b-5b36-4490-8e2b-e58cf371a7db>
8. Ставерська Т.О., Макогон В.В. Фінансовий менеджмент в банку: навч. посіб. Харків, 2024. 364 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Makohon-Vitaliy/publication/380268518_Financial_management_in_the_bank/links/663335b47091b94e93ea7f01/Financial-management-in-the-bank.pdf

9. Теоретико-методичні засади дослідження бізнес-процесів у підприємстві. Монографія. / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та ін. Одеса: ППЦ «Белка», 2019. 242 с.
10. Ушакова О.А. Банківські операції: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2021. 226 с. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/20869/1/Ушакова%20-%20Банківські%20операції.pdf>
11. Diatlova Yu. The development of the banking sector of Ukraine in the context of Eurointegration: economic basis and strategic objectives. International Journal of New Economics, Public Administration and Law. 2019. № 1 (3). P. 16-34.
12. Diatlova Yu. Sustainable development of the banking sector: trends, factors and enforcement mechanisms. Journal SEPIKE. 2019. Edition 23. P. 37-42.
13. Chugunov I., Pasichnyi M., Koroviy V., Kaneva T., Nikitishin A. Fiscal and Monetary Policy of Economic Development. European Journal of Sustainable Development. 2021. №10(1), p. 42-52. URL: <https://ecsdev.org/ojs/index.php/ejsd/article/view/1153>

Інформаційні ресурси

1. Навчальна практика в системі електронного забезпечення навчання Moodle. URL: <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1324>
2. Офіційний вебсайт Державної податкової служби України. URL: <http://tax.gov.ua>.
3. Офіційний вебсайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua/plani-ta-zviti-roboti>.
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://kmu.gov.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://me.gov.ua>
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://minfin.gov.ua>
9. Офіційний сайт Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic>.
10. Офіційний сайт Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/statystyka/>.
11. Статистична інформація. Головне управління статистики у Запорізькій області. URL: <https://www.zp.ukrstat.gov.ua/index.php/statystychna-informatsiia>.
12. Центр розвитку інновацій (ЦРІ). URL: <https://cid.center/category/analytics/>.
13. Ціна держави: вебсайт Центру соціально-економічних досліджень CASE Україна. URL: <https://case-ukraine.com.ua/news/case-ukrayina-vyznano-najkrashhym-analitychnym-tsentrom-2024-roku/>

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗВІТ З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

виконала студентка 3 курсу групи К 72-23
спеціальності «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
освітньо-професійної програми «Фінанси і
кредит»
Тараненко А.О.
Керівник к.е.н., доцент Мержинський Є.К.

Запоріжжя, 2026